

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Oskar Helcel

Název práce: Technologie *Deep Fakes* a její vliv na důvěryhodnost médií

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Tomáš Dvořák, KF FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	A
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	B
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	B
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....	A
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	C
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....	C
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....	A
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B
Celkové hodnocení diplomové práce.....	B

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Diplomová práce Oskara Helcela je věnována syntetickým médiím, jež umožňují za využití umělé inteligence nahradit podobu či projevy jednoho člověka podobou či projevy jiné osoby nebo generovat realisticky působící obraz či zvuk vůbec bez skutečné předlohy. Autor definuje technologii deepfakes, popisuje její principy a způsoby využití a věnuje se stručně též historickému vývoji fotorealistické manipulace. Soustředí se primárně na problém lidské tváře, problém její manipulace rámuje rozbořením několika filosofických koncepcí ve snaze o postižení širších, politických a etických aspektů syntetických médií.

Svou diplomovou práci autor vhodně rozšiřuje a navazuje na svou práci bakalářskou (věnovanou problematice rozpoznávání tváře), je zjevně výsledkem dlouhodobého zájmu a pečlivého studia. Problematika deepfakes je stále svým způsobem emergentní a živá, jakkoli již byla předmětem řady akademických i popularizačních pojednání, představuje otevřený problém zejména pokud jde o její dopad na člověka a

společnost. Je proto logické, že se autor snaží uvést do tématu a představit základní pojmy a technologické aplikace, je přitom také pochopitelné, že se druhá část práce, charakterizovaná již v titulu jako otázka „vlivu na důvěryhodnost médií“ omezuje spíše na položení této otázky než na její zodpovězení. Zobecnující část rozpravy věnovaná eticko-politickým aspektům syntetických médií je poněkud vágní a zkratkovitá, stručné medailonky věnované problematice tváře u Deleuze a Guattariho, resp. Lévinase k analýze problému nijak nepřispívají a vůbec je celý „eticko-politický rozměr“ věci redukován na rádobý skandální tezi, že uměle vyrobený audiovizuální obsah narušuje naši důvěru v „reprezentační média“, jak je autor bez bližšího určení označuje. V této souvislosti se nabízejí přinejmenším tři otázky pro obhajobu:

Co to jsou reprezentační média a čím je zaručena jejich důvěryhodnost?

Je „eticko-politický rozměr“ syntetických médií vyčerpán manipulací obrazu lidské tváře nebo lze nalézt ještě další vrstvy tohoto problému?

Podobné obavy, jež se dnes spojují s fenoménem deepfakes, zaznívaly již v 80. a 90. letech 20. století v souvislosti s nástupem digitální fotografie a softwarových nástrojů na úpravu fotografií – fotografie coby důvěryhodný obraz světa měla být zdiskreditována v důsledku nástupu snadno manipulovatelných, syntetických a přitom přesvědčivých obrazů. Tento předpoklad se neukázal být zcela správným – kromě několika expertních oblastí (žurnalistické či vědecké fotografie) se nezdá, že by vyšší míra manipulovatelnosti vizuálního obsahu jejich uživatele trápila. Mohou se současné debaty o deepfakes v něčem poučit z dřívějších úvah o Photoshopu apod.?

Diplomová práce Oskara Helcela splňuje nároky kladené na vysokoškolské kvalifikační práce, představuje solidní uvedení do problematiky syntetických médií podložené kritickou analýzou odborné literatury i vlastním výzkumem. Dojem z práce poněkud kazí řada gramatických chyb, nepřeložené citáty z angličtiny a nedotažené zhodnocení společenského dopadu těchto technologií. Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou B.

Datum:12. srpna 2020....

Podpis: